

Sygn. akt VII U 983/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kozłowska-Czabańska

Protokolant: Kamil Jaśkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2014 r. w Warszawie

sprawy T. R. i A. S. spadkobierców zmarłego S. R. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania T. R. i A. S. spadkobierców zmarłego S. R. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 20 sierpnia 2010 r. znak: I/(...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. R. i A. S. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy po zmarłym S. R. (1) za okres od dnia 1 czerwca 2010 roku do dnia 11 lutego 2011 roku.

Sygn. akt VII U 983/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczony S. R. (1) w dniu 15 września 2010r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 20 sierpnia 2010r., znak: I/(...), którą odmówiono mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu podniósł między innymi, że w dniu 5 sierpnia 2010r. przeszedł amputację kończyny dolnej lewej, jak też w dniu 22 lutego 2010r. stwierdzono u niego morfologiczne zwężenie tętnicy udowej. W konkluzji odwołania ubezpieczony wniósł o przyznanie prawa do renty (vide: k.2-3 as. - odwołanie).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie, z dnia 15 października 2010r., wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c..

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku tj. od dnia 10 czerwca 2000r. do 9 czerwca 2010r. oraz w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy tj. od 22 lutego 2000r. do dnia 21 lutego 2010r. nie udowodnił żadnych okresów składkowych i nieskładkowych. Zdaniem organu rentowego ubezpieczony nie spełnił przesłanek ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkujących prawo do świadczenia (vide: k.6 as.).

Sprawa S. R. (1) została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 1207/10. W dniu 25 maja 2011r. do tutejszego Sądu wpłynął skrótowy akt zgonu ubezpieczonego – co skutkowało zawieszeniem postępowania (vide: k.42 oraz k.44 i 45 as.).

W związku z wstąpieniem do postępowania następców prawnych po zmarłym ubezpieczonym w osobach T. R. oraz A. S., Sąd w dniu 21 maja 2014r. podjął postępowanie z udziałem spadkobierców nadając sprawie nową sygnaturę tj. VII U 983/14 (k.84 as.).

Do zamknięcia rozprawy strony postępowania nie modyfikowały stanowisk zgłoszonych w sprawie.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. R. (1) (urodzony w dniu (...)) w dniu 10 czerwca 2010r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z wnioskiem o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy (k.1-4 ar.). Do wniosku ubezpieczony dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych (k.5 ar.) oraz zaświadczenie o stanie zdrowia (k.1 dl.).

W związku z zainicjowaniem postępowania administracyjnego przed ZUS ubezpieczony został skierowany na badanie do Lekarza orzecznika ZUS, który po jego przeprowadzeniu wydał w dniu 21 lipca 2010r. orzeczenie stwierdzające, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy okresowo do 31 lipca 2011r., jak też ustalił datę powstania całkowitej niezdolności do pracy na dzień 22 lutego 2010r. (vide: k.19 dl.).

W oparciu o orzeczenie Lekarza orzecznika ZUS organ rentowy wydał, w dniu 20 sierpnia 2010r., decyzję znak: I/(...) odmawiającą ubezpieczonemu prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie spełnia przesłanki wynikającej z art.57 ust.1 pkt.2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkującej prawo do świadczenia, a mianowicie nie legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym zarówno w dziesięciolecie przed dniem złożenia wniosku, jak też w dziesięciolecie przed powstaniem niezdolności do pracy (k.33 ar.).

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego S. R. (1) złożył odwołanie inicjując postępowanie sądowe, w toku którego ustalono, że:

Wnioskodawca w chwili śmierci miał ukończone 61 lat. Miał wykształcenie zawodowe-bednarz, parkieciarz. W zakresie stanu zdrowia u wnioskodawcy występowało miażdżyco-pochodne niedokrwienie kończyn dolnych IV stopnia w czterostopniowej skali F.'a, które powodowało całkowitą trwałą niezdolność do pracy od czerwca 2010r. oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji od sierpnia 2010r. okresowo na 1 rok.

(vide: opinia biegłego sądowego specjalisty chirurgii ogólnej i naczyniowej F. G. z dnia 7 lutego 2011r. – k.19). Ponadto występowały dysfunkcje organizmu w postaci nadciśnienia tętniczego i cukrzyca typu drugiego. Istniejące schorzenia powodowały u ubezpieczonego całkowitą niezdolność do pracy od dnia 22 lutego 2010r. (vide: opinia biegłego sądowego specjalisty chorób wewnętrznych-nefrologa P. D. z dnia 12 lutego 2014r. k.73-74 as.; opinia biegłego sądowego specjalisty ortopedy traumatologa M. G. z dnia 29 kwietnia 2014r. k.81-82 as.). Ustalono również, że łączny staż składkowy i nieskładkowy ubezpieczonego na dzień wydania decyzji wyniósł 31 lat, 4 miesiące i 14 dni (k.29-33 ar.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację ubezpieczeniową oraz dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, aktach rentowych ubezpieczonego, a także w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń Sądu, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy materiał dowodowy. Sąd Okręgowy uwzględnił opinie powołanych w sprawie biegłych sądowych, albowiem dowód ten pozwolił na dokładne określenie zakresu dysfunkcji jakie występowały w stanie zdrowia odwołującego oraz umożliwiły dokładne określenie daty powstania całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd zważył, że strony postępowania nie zgłaszały zastrzeżeń względem opinii powołanych w sprawie biegłych co potwierdza wysoki walor dowody tego materiału. Przy tym Sąd pominął opinię biegłego sądowego neurologa z dnia 11 lutego 2014r., albowiem nie wniosła ona do sprawy żadnych okoliczności mogących stanowić podstawę ustaleń sądu. Za bezsporny Sąd uznał materiał dowodowy znajdujący się w aktach rentowych na podstawie, którego ustalono łączny staż składkowy i nieskładkowy S. R. (2).

Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy był pełny i wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zważył co następuje:

Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 20 sierpnia 2010r., znak: I/1338150/25- jest zasadnie i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013, poz.1440 j.t., zwanej dalej „ustawą”) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Natomiast w myśl art.58 ust.1 Ustawy - Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt. 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1)1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2)2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3)3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4)4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5)5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

(ust.2) Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt. 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. (ust.3) Jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponad-gimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe. **(ust.4) Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.**

Sąd stwierdza, że niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy o emeryturach...). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia

niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach...)” (wyrok Sądu Najwyższego 28 stycznia 2004 r., II UK 222/03.). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku.

W niniejszej sprawie na gruncie spornej decyzji z dnia 20 sierpnia 2010r. organ rentowy nie kwestionował okoliczności występowania u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy. Organ rentowy stwierdził natomiast, iż ubezpieczony nie spełnia przesłanki wynikającej z art. 57 ust.1 pkt.2 i ust.2 ustawy, tj. nie legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym zarówno w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku, jak też w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy.

Sąd w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy stwierdza, że decyzja organu rentowego jest nieprawidłowa.

W toku sprawy potwierdzone zostało, iż ubezpieczony S. R. (1) był całkowicie niezdolny do pracy od dnia 22 lutego 2010r. (co stanowi okoliczność niekwestionowaną i uznaną przez organ rentowy). Tym samym okolicznością sporna pozostawało ustalenie czy ubezpieczony legitymował się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym. W tym zakresie ubezpieczony wprawdzie nie spełnił przesłanki wynikającej z art.58 ust.1 i ust.2 Ustawy, jednak nie miał takiego obowiązku w świetle dyspozycji wynikającej z art.58 ust.4 Ustawy. W sprawie bowiem bezspornym było, iż S. R. (1) na dzień złożenia wniosku był zarówno całkowicie niezdolny do pracy, jak też legitymował się łącznym stażem pracy w wymiarze przekraczającym 30 lat, a tym samym spełnił wymagane przesłanki warunkujące prawo do renty. Stanowisko to znajduje pełne potwierdzenie w utrwalonym poglądzie orzecznictwa, zgodnie z którym - Dopiero wykazanie się przez będącego mężczyzną ubezpieczonego, całkowicie niezdolnego do pracy, okresem składkowym w rozmiarze co najmniej 30 lat (co najmniej 25 lat kobieta), zwalnia ubiegającego się o świadczenie rentowe z konieczności wykazywania zarówno tego, iż niezdolność do pracy powstała w okresach ubezpieczenia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania (art. 57 ust. 2 u.e.r.f.u.s.), jak też legitymowania się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w rozumieniu art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 u.e.r.f.u.s. (vide: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 października 2013 r., sygn. akt III AUa 2327/12).

Zdaniem Sądu ubezpieczony S. R. (1) spełnił wszystkie przesłanki warunkujące prawo do świadczenia i w chwili obecnej, z uwagi na jego śmierć, świadczenie to za okres od dnia powstania prawa do świadczenia (zgodnie z art.129 Ustawy – od początku miesiąca, w którym złożony został wniosek) tj. od dnia 1 czerwca 2010r. do dnia śmierci ubezpieczonego należne jest jego następcom prawnym.

Sąd zważył również, że organ rentowy w chwili wydania spornej decyzji z dnia 20 sierpnia 2010r. miał pełną możliwość wydania decyzji prawidłowej tj. przyznającej świadczenie ubezpieczonemu. Nie istniały bowiem wówczas podstawy do uznania, że S. R. (1) nie spełnił przesłanek warunkujących prawo do świadczenia rentowego. Zdaniem Sądu organ rentowy dopuścił się nieuprawnionej błędnej wykładni przepisów. Przy tym Sąd stwierdza, że nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego w opóźnieniu w wypłacie świadczenia wyłącznie z uwagi na okoliczność, iż nie stanowiło to przedmiotu odwołania od decyzji. Niezależnie jednak od braku rozstrzygnięcia w tym przedmiocie – jednoznaczny jest, iż stronie odwołującej należne jest świadczenie wraz z odsetkami ustawowymi.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

WU